

Panuitanga Whenua Maori hei Whenua Karauna i raro i Tekiona 374 o te Ture Whenua Maori, 1909.

(L.S.) LIVERPOOL, Kawana.
HE PANUITANGA.

NO TEMEA kua whakaritea, *inter alia*, e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o te Ture Whenua Maori, 1909 (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), ko nga whenua Maori katoa i hokona mai e te Karauna i raro i te mana o taua Ture, ina tau motuhake atu ki te Karauna, ka nobo hei whenua Karauna e ekengia ana e nga tikanga o te Ture Whenua, 1908, a me panui e te Kawana hei pera, a me whakahae a muri atu i runga i tera aronga:

A notemea ko te whenua Maori e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua oti te hoko a kua tau motuhake ki te Karauna:

Na reira, i runga i te whakahaeenga me te whakatutukitanga i nga kaha me nga mana kua whakawhiwhia ki a au e tekiona toru rau e whitu tekau ma wha o taua Ture, ko ahau, ko Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, te Kawana o te Tominiona o Niu Tireni, tenei ka panui ko nga whenua e whakaaturia nei e te Kupu Apiti ki tenei kua noho hei whenua Karauna a kua taka ki raro i te Ture Whenua, 1908.

KUPU APITI.

KATOA tera piili tera wahi whenua ranei kei roto i te Takiwa Ruri o Waitara-ki-Uta (Upper Waitara), kei roto i te Takiwa Porowini o Taranaki, tonu nui e 73 nga eka, nui atu iti iho ranei, ara, ko te whenua e mohiotia nei ko Upper Waitara, Poraka 1, Tekiona 13.

Hea mea tuku i raro i te ringa o His Excellency te Right Honourable Arthur William de Brito Savile, Earl of Liverpool, Knight Grand Cross of the Most Distinguished Order of Saint Michael and Saint George, Member of the Royal Victorian Order, Kawana, Tino Rangatira o te Tominiona o Niu Tireni me nga Motu kei raro i tonu mana; he mea whakaputa i raro i te Hiiri o taua Tominiona, i te Whare o te Kawana, i Poneke, i tenei te tekau ma tahi o nga ra o Hepetema, te tau o to tatou Ariki kotahi mano e iwa rau kotahi tekau ma wha.

W. H. HERRIES,

Minita mo nga Mea Maori.

E TE ATUA TOHUNGIA TE KINGI!

Te Makarini Scholarship, e tukua ana i te Karet Maori, Haaki Pei.

ETORU nga Scholarships e puta ana i te tau mo nga tau e rua a e £35 nga moni mote Scholarship kotahi. Ko ana Scholarships ka whakaputaina ki nga tamariki tokotoru e puta ana i te uiuinga matauranga i te tau 1914. Kotahi o aua Scholarships ka kia he Senior Makarini Scholarship e tuwhera ana ki nga tamariki Maori katoa e iti iho ana o ratou tau i te tekau ma-ono i te ra whakamutunga o te marama i mua atu o te ra i whakaritea mo tenei uiuinga matauranga. Ko era atu Scholarships e rua ka kia he Junior Makarini Scholarship e tuwhera ana ki nga tamariki Maori e iti iho ana o ratou tau i te tekau-ma-wha i te ra whakamutunga o te marama i mua atu o te ra i whakaritea mo tenei uiuinga matauranga. Kotahi o enei Junior Scholarships e ruā e tuwhera ana ki nga tamariki Maori kua tae nei ki nga kura Maori anake: ko te rua o enei Scholarships e tuwhera ana ki nga tamariki Maori kua tae nei ki tetahi kura, Maori ranei pakeha ranei o te Tominione.

Ko aua Scholarships katoa e tukua ana ki nga tamariki tane Maori i raro i nga tikanga kua whakatakotoria e nga kai-tiaki o nga moni mo te Makarini Scholarship, kua oti te ta ki roto ki te Kupu Apiti ki nga Kupu Tohutohu mo nga Kura Maori, 1908. Ka tu taua uiuinga matauranga ki nga wahi e mohiotia ana e pai ana hei haerenga atu mo tamariki a te 7 me te 8 o nga ra o Tihema, 1914.

Ko nga tamariki e mea ana kia uiua to ratou matauranga, me tuku pukapuka atu ki te Kai-tiroiro Kura Maori, i te Tari o nga Kura, i Poneke, whakaatu i to ratou hiabia kia haere atu ratou ki te uiuinga matauranga, me tuku atu ranei ki te Kai-whakaako o to ratou Kura, mana e tuku mai. Ko taua whakatauranga me tuku mai i roto i te meera kia tae mai i mua nui o te 31 o nga ra o Oktopa, 1913.

Ko nga kape o nga pukapuka whakaatu i nga tikanga kua whakatakotoria e nga kai-tiaki me te ahua o te pukapuka e meingatia ana kia tuhia e te tamaiti e mea ana kia uiua tonu matauranga, kei nga Kai-whakaako o nga Kura Maori, nga Kura nohoanga tamariki, nga Hekeretari o nga Kura Poari, me te Hekeretari o nga Kura e takoto ana, a me tono atu ki a ratou.

Na TE MANU,
Kai-tiroiro i nga Kura Maori.

Tari o nga Kura,
Poneke, te 12 o nga ra o Hepetema, 1914.

PANUITANGA KOOTI WHENUA MAORI.

KOOTI WHENUA MAORI KI TE KAHA, PEI O PERETI, A TE 30 O NGA RA O HEPETEMA, 1914.

Tari Kooti Whenua Maori, Akarana.

HE panuitanga tenei kia mohiotia ai ka tu Kooti Whenua Maori ki Te Kaha, Pei o Pereti, a te 30 o nga ra o Hepetema, 1914, ki te whakawa ki te uiui hoki i nga tikanga o nga tono e mau i te Kupu Apiti i raro iho nei, he mea tuku mai ki te Rehita, ki te uiui hoki i nga tikanga o etahi atu mea e whakatakotoria tikatia mai ki te aroaro o te Kooti.

I tuhia i tenei te 15 o nga ra o Hepetema, 1914.

[Waiariki, 1914-15.]

Na H. H. KINGI,
Rehita.

KUPU APITI.

TONO WHAKAWA TAKE PAANGA.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	Nga Rohe.
131	Kemara Tapeta me etahi atu ..	Te Wharawhara ..	Kei te mapi.

TONO KIA MAHIA E TE KOOTI HE OTA MO NGA MONI RURI KAHORE ANO KIA WHAKAEAINA KIA WAHIA HE PIHI MOTUHAKE HEI UTU MO AUA MONI.

Nama.	Kai-tono.	Te Ingoa o te Whenua.	To Ra i timata ai te Initaretai.	Te muri o te Moni hei Utunga.
132	Tumuaki Kai-ruri, Akarana	Wharawhara ..	2 Hune, 1913 ..	£ s. d. 71 18 1